

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

559 **BESLUIT** van 6 december 1955, houdende instelling van een bedrijfschap voor de schoenindustrie. (Instellingsbesluit Bedrijfschap Schoenindustrie.)

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, van Economische Zaken en van Sociale Zaken en Volksgezondheid van 22 September 1955, no. B. 3236, Dir. W.J.A.;

Overwegende, dat het wenselijk is overeenkomstig het door de Sociaal-Economische Raad op 8 Juli 1955 uit eigen beweging daartoe uitgebrachte advies over te gaan tot instelling van een bedrijfschap als bedoeld in de Wet op de Bedrijfsorganisatie (*Stb.* 1950, K 22)¹⁾ voor ondernemingen op het gebied van de schoenindustrie;

Gelet op genoemde wet;

De Raad van State gehoord (advies van 18 October 1955, no. 40);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 1 December 1955, no. B. 3498, Dir. W.J.A.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1. 1. Er is een Bedrijfschap voor de Schoenindustrie.

2. Het bedrijfschap heeft zijn zetel te Tilburg.

Artikel 2. 1. Het bedrijfschap is ingesteld voor de ondernemingen, waarin het bedrijf van het in serie vervaardigen van schoeisel wordt uitgeoefend.

2. Dit besluit verstaat onder:

schoeisel: schoenen, laarzen en pantoffels, met uitzondering van schoenen en laarzen, waarvan de buitenzijde geheel uit rubber bestaat, en van sportschoeisel, voorzien van een rubberzool en een bovenwerk van textiel;

wet: de Wet op de Bedrijfsorganisatie (*Stb.* 1950, K 22).

3. Dit besluit verstaat onder uitoefening van het in het eerste lid bedoelde bedrijf niet het in serie vervaardigen van schoeisel, voorzien van een rubberzool en een bovenwerk van textiel, of daaraan verwant schoeisel in een onderneming, waarin niet tevens ander schoeisel in serie wordt vervaardigd.

Artikel 3. 1. Aan het bedrijfschap is overgelaten de regeling of nadere regeling van de volgende onderwerpen:

a. de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden;

b. de aanstelling en het ontslag van personeel;

c. de vakopleiding, omscholing en herscholing en de vaststelling van de getalsverhouding in ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld;

d. fondsen en andere instellingen in het belang van de bedrijfsgenoten;

e. de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmee verband houdende aangelegenheden;

f. de administratie van ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, voor zover regeling daarvan voor het toezicht op de naleving van verordeningen nodig is;

g. de registratie van de ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, en van de in die ondernemingen werkzame personen;

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 januari 1955, *Stb.* 31.

h. het verstrekken van de voor de vervulling van de taak van het bedrijfschap nodige gegevens;

i. de inzage van boeken en bescheiden van ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, voor zover strekkend ter verkrijging van gegevens als bedoeld onder h, welke degenen, die deze ondernemingen drijven, niet desgevraagd hebben verstrekt, of ter verificatie van gegevens als bedoeld onder h, waarvan zij de juistheid niet hebben doen staven door een verklaring van een deskundige, die aan door het bestuur van het bedrijfschap te stellen eisen voldoet.

2. De overlating van de regeling of nadere regeling van het in het eerste lid, onder a, genoemde onderwerp of van onderdelen daarvan neemt eerst een aanvang op een door de Sociaal-Economische Raad te bepalen en in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie bekend te maken tijdstip, doch uiterlijk vier jaren na het in werking treden van het onderhavige besluit. Alvorens te besluiten hoort de Raad het bestuur van het bedrijfschap.

3. Verordeningen betreffende het in het eerste lid, onder e, genoemde onderwerp worden niet vastgesteld, dan nadat een door het bestuur van het bedrijfschap in te stellen commissie in de gelegenheid is gesteld over het ontwerp der verordening van advies te dienen. Tenminste één maand vóór de instelling van de commissie maakt het bestuur zijn voornemen daartoe bekend in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie. Het bestuur draagt zorg, dat de verschillende groepen op het gebied van de vervaardiging van en de handel in schoeisel, die bij de voorgenomen regeling zijn betrokken, in de commissie zijn vertegenwoordigd. Van afwijkende gevoelens van een minderheid in de commissie wordt in het advies desverlangd melding gemaakt. Bij het inzenden van een verordening ter goedkeuring wordt het advies overgelegd.

Artikel 4. Bij een op grond van artikel 93, eerste lid, van de wet vastgestelde verordening betreffende het in artikel 3, eerste lid, onder e, genoemde onderwerp en, voor zover dit voor de uitvoering en het toezicht op de naleving van een dergelijke verordening nodig is, bij een op grond van voorengenoemde wetsbepaling vastgestelde verordening betreffende een der in artikel 3, eerste lid, onder f, h en i, genoemde onderwerpen, kan worden bepaald, dat de daarbij gestelde regelen mede degenen binden, die ondernemingen drijven, waarin geen ander dan schoeisel, voorzien van een rubberzool en een bovenwerk van textiel, of daaraan verwant schoeisel in serie wordt vervaardigd.

Artikel 5. Overtredingen van een op grond van artikel 93, eerste lid, van de wet vastgestelde verordening kunnen bij die verordening worden aangewezen als strafbare feiten.

Artikel 6. Op overtreding van een op grond van artikel 93, eerste lid, van de wet vastgestelde verordening door de personen, bedoeld in artikel 102, eerste lid, van de wet, kunnen, ook indien de overtreding als strafbaar feit is aangewezen, bij die verordening tuchtrechtelijke maatregelen worden gesteld.

Artikel 7. 1. Onverminderd het in het tweede en derde lid bepaalde kunnen de door het bedrijfschap krachtens artikel 126, eerste lid, van de wet op te leggen heffingen worden vastgesteld:

a. naar de grondslag van het in iedere onderneming, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, bij de uitoefening van het in artikel 2, eerste lid, bedoelde bedrijf gedurende een bij de verordening aan te wijzen tijdvak aan loon uitbetaalde bedrag;

b. naar de grondslag van de in iedere onderneming, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, bij de uitoefening van het in artikel 2, eerste lid, bedoelde bedrijf gedurende een bij de verordening aan te wijzen tijdvak bereikte, in geld uitgedrukte omzet;

c. naar beide grondslagen gezamenlijk.

2. Een periodieke heffing kan ook, als basisheffing, worden opgelegd tot een bedrag, dat voor alle ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, gelijk is.

3. Heffingen, waarvan de opbrengst een bijzondere bestemming heeft, kunnen worden opgelegd naar een grondslag, welke het bestuur van het bedrijfschap in verband met die bestemming passend acht.

Artikel 8. Dit besluit kan worden aangehaald als: Instellingsbesluit Bedrijfschap Schoenindustrie.

Artikel 9. Dit besluit treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Onze Ministers voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, van Economische Zaken en van Sociale Zaken en Volksgezondheid zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het

NOTA VAN TOELICHTING

Op 8 Juli 1955 heeft de Sociaal-Economische Raad een advies vastgesteld, waarin aan de ondergetekenden in overweging wordt gegeven de instelling van een bedrijfschap voor de schoenindustrie te bevorderen.

De ondergetekenden achten het wenselijk aan dit advies gevolg te geven. Zij kunnen zich tevens verenigen met de door de Raad aanbevolen, in het instellingsbesluit te treffen voorzieningen. Bedoeld advies met de daarbij behorende stukken wordt als bijlage hierbij gevoegd.

Aangezien het advies van de Raad ten aanzien van de instelling van het bedrijfschap en de in het instellingsbesluit te treffen voorzieningen is uitgebracht in overeenstemming met een naar zijn oordeel voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers, is voldaan aan de in artikel 67, tweede lid, van de Wet op de Bedrijfsorganisatie neergelegde voorwaarde voor instelling van een bedrijfschap bij algemene maatregel van bestuur.

Uitsluitend betreffende de formulering van de bepalingen hebben de ondergetekenden enige afwijkingen van het bij het advies van de Raad behorende voorontwerp-instellingsbesluit (bijlage A) wenselijk geacht. In het onderstaande worden de bepalingen van het ontwerp-instellingsbesluit voor zover nodig nog artikelsgewijze toegelicht.

Voor het overige mogen de ondergetekenden volstaan met verwijzing naar de bij het advies van de Sociaal-Economische Raad gevoegde toelichting (bijlage B).

Artikel 3, eerste lid. Onder a—c. De ondergetekenden kunnen zich verenigen met het door de Raad ingenomen standpunt, dat opnemng van het onderwerp: de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden, en van de daarbij aansluitende, onder *b* en *c* omschreven onderwerpen genoegzaam verantwoord is te achten. Opnemng van laatstgenoemde onderwerpen geschiedt uitsluitend met het doel voor het bedrijfschap de mogelijkheid te openen voorzieningen te treffen van gelijke strekking als die, welke thans op dit gebied zijn getroffen bij collectieve arbeids-overeenkomst.

Onder e. De ondergetekenden achten de toekenning aan het bedrijfschap van de bevoegdheid tot regeling van de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmee verband houdende aangelegenheden voldoende verantwoord, gezien de in artikel 3, derde lid, vervatte waarborgen voor de

Staatsblad zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Soestdijk, 6 december 1955.

JULIANA.

De Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie,

A. C. DE BRUIJN.

De Minister van Economische Zaken,

J. ZIJLSTRA.

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

J. G. SUURHOFF.

Uitgegeven de drieëntwintigste december 1955.

De Minister van Justitie,

L. A. DONKER.

belangen van de afnemers. Zij hebben zich bij de bepaling van hun standpunt in deze mede laten leiden door de overweging, dat thans geen uitzicht bestaat op de totstandkoming van andere bedrijfslichamen in de schoeiselsector, die de regeling van deze materie ter hand zouden kunnen nemen of daarbij zouden kunnen worden betrokken.

De onderhavige bevoegdheid zal kunnen worden gebruikt om het bezigen van bepaalde middelen bij de mededinging tegen te gaan. Echter zal daarvan uiteraard niet een gebruik mogen worden gemaakt dat aan gezonde mededinging in de weg staat. Overeenkomstig het spraakgebruik omvat het onderhavige onderwerp niet de primaire verkoopsvoorwaarden, zoals de prijs van de betrokken goederen.

Voor het overige mogen de ondergetekenden met betrekking tot de onderhavige bevoegdheid, alsmede met betrekking tot het in het derde lid bepaalde, verwijzen naar 's Raads advies en naar de toelichting op 's Raads voorontwerp.

Artikel 4. De mogelijkheid om door verordeningen betreffende het in artikel 3, eerste lid, onder *e*, genoemde onderwerp en, voor zover zulks voor de uitvoering van en het toezicht op de naleving van dergelijke verordeningen nodig is, door verordeningen betreffende een der in dat lid, onder *f*, *h* en *i*, genoemde onderwerpen, mede degenen te binden, die ondernemingen drijven, waarin geen ander dan schoeisel met rubberzool en een bovenwerk van textiel of daaraan verwant schoeisel wordt vervaardigd, is geopend met het oog op de gevallen, waarin zulks nodig is om de goede werking van eerstbedoelde verordeningen te verzekeren.

Door het woord „mede” wordt vastgelegd, dat voor derden geen andere voorschriften kunnen worden vastgesteld dan voor bedrijfsgenoten.

De Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie,

A. C. DE BRUIJN.

De Minister van Economische Zaken,

J. ZIJLSTRA.

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

J. G. SUURHOFF.

**ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD TOT INSTELLING VAN EEN BEDRIJFSCHAP VOOR DE
SCHOENINDUSTRIE**

's-Gravenhage, 8 Juli 1955.

Aan Hunne Excellenties de Ministers
voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie,
van Economische Zaken en
van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

§ 1. De Sociaal-Economische Raad heeft de eer Uwe Excellenties in overweging te geven de instelling te bevorderen van een bedrijfschap voor de schoenindustrie.

Het voorstel is nader uitgewerkt in de hierachter gevoegde bijlage, bestaande uit een ontwerp-instellingsbesluit (onderdeel A), een toelichting daarop (onderdeel B) en een uiteenzetting betreffende de totstandkoming van het advies (onderdeel C).

Naar het oordeel van de Raad is over de instelling van het onderhavige bedrijfschap en de in het instellingsbesluit te treffen voorzieningen overeenstemming verkregen met een voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers. Onderdeel C van de bijlage bevat hieromtrent nadere bijzonderheden.

§ 2. Bij de werkzaamheid van het onderhavige bedrijfschap zal in belangrijke mate kunnen worden voortgebouwd op instituten, welke de bedrijfsgenoten in de loop der jaren tot ontwikkeling hebben gebracht. Zo worden, behoudens een onderbreking gedurende de bezetting, sinds 1936 in de bedrijfstak geregeld landelijke collectieve arbeidsovereenkomsten tot stand gebracht. Sinds 1947 bestaat ook een collectieve arbeidsovereenkomst voor leidinggevend en toezichhoudend personeel.

Verder kan gewezen worden op de in 1929 opgerichte Bedrijfsvereniging voor de Schoenindustrie, waarvoor in 1952 de Organisatiewet Sociale Verzekering gebaseerde Bedrijfsvereniging Leder- en Lederverwerkende Industrie in de plaats is getreden, op het Centraal Kindertoeslagfonds voor de Schoenindustrie, dat van 1937 tot 1941, en het Sociaal Fonds Nederlandse Schoenindustrie, dat van 1948 tot 1950 heeft gewerkt. In 1953 zijn tot stand gekomen het Algemeen Pensioenfonds voor de Schoenindustrie en het Pensioenfonds voor de Beambten in de Schoenindustrie.

Het kader, waarbinnen de samenwerking tussen ondernemers en werknemers plaats vindt, wordt gevormd door de Bedrijfsraad voor de Schoenindustrie, ingesteld bij Koninklijk besluit van 15 April 1936.

Vermelding verdienen in dit verband ook de leverings- en betalingsvoorwaarden. Hieromtrent zijn in 1937 voor de eerste maal regelen gesteld in de vorm van een bindend besluit van de Federatie van Nederlandse Schoenfabrikanten. Deze werkzaamheid is na de oorlog hervat; in 1947 is de Algemene Schoenen Conventie opnieuw in werking getreden. Ten slotte is door organen van de bedrijfstak ook de bevordering van de productiviteit ter hand genomen. Hiertoe is in 1953 opgericht de Stichting Productiviteitscentrum voor de Schoenindustrie.

Verskillende door de organisaties getroffen regelingen gelden voor alle in de bedrijfstak werkzame ondernemers en werknemers. Met name ook geldt dit voor de collectieve arbeidsovereenkomst, welke — nadat dit in 1938 voor het eerst was geschied — telkenmale algemeen verbindend wordt verklaard; gedurende de jaren 1938—1940 zijn de leverings- en betalingsvoorwaarden eveneens voorwerp van algemeen verbindend verklaring geweest.

Door de instelling van het bedrijfschap zal een belangrijk deel van de werkzaamheden, de uitvoering van de Wet op de Ondernemingsraden daaronder begrepen, zich binnen een nieuw kader kunnen voltrekken. Anders dan bij de bedrijfsraad — die na de instelling van het bedrijfschap kan worden op-

geheven — kan het gezamenlijk beraad van ondernemers en werknemers zich in den vervolge uitstrekken over alle op het niveau van de bedrijfstak liggende vraagstukken. Ook opent het instellingsbesluit in verschillende van de gevallen, waarin tot dusverre, in de vorm van een verzoek om algemeen verbindend verklaring, voor het tot stand komen van alle bedrijfsgenoten bindende voorschriften een beroep op de centrale overheid moest worden gedaan, de mogelijkheid tot zelfstandig optreden. Waar, zoals op het terrein der sociale verzekering, het optreden aan andere lichamen is voorbehouden, zal de werkzaamheid van het bedrijfschap zich tot adviseren moeten bepalen. Op andere gebieden, zoals b.v. de bevordering van de productiviteit, kan ook gedacht worden aan steun in de vorm van financiële bijdragen.

§ 3. Aanleiding tot een korte beschouwing geeft nog het in de bijlage gedane voorstel het bedrijfschap regelende bevoegdheid te verlenen ten aanzien van de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmee verband houdende aangelegenheden. Tegen het voornemen dit onderwerp van autonome verordenende bevoegdheid op te nemen zijn, ook na het daarover met hen gevoerde overleg, bij de organisaties van de binnenlandse afnemers van de schoenindustrie bezwaren blijven bestaan. Deze organisaties hebben zich nl. op het standpunt gesteld, dat dit onderwerp in beginsel alleen geregeld zou mogen worden door een lichaam, waarin de afnemers evenveel zeggenschap hebben als de leveranciers; in het bijzonder denken zij daarbij aan regeling door een op de voet van artikel 110 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie door bedrijfschappen voor de industrie en voor de handel ingesteld lichaam tot gemeenschappelijke behartiging van belangen.

De Raad kan dit standpunt niet delen. Inderdaad gaat het bij de vaststelling van uniforme, of althans maximale, verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden om een regeling, die het economisch verkeer tussen groepen van ondernemingen betreft, en is het redelijk — van deze opvatting heeft de Raad reeds blijk gegeven in zijn advies van 17 April 1953 tot instelling van het Landbouwschap — dat de verschillende groepen bij het tot stand komen van een publiekrechtelijke regeling van zulk een materie zeggenschap hebben. Indien i.c. een productschap zou bestaan, zou dit dan ook voor regeling van het onderwerp in aanmerking komen. In zijn adviezen tot instelling van productschappen voor landbouw- en voedselvoorzieningsproducten, die overigens met het oog op veel ruimer doelstellingen tot stand zijn gebracht, heeft de Raad zich uitdrukkelijk in deze zin uitgesproken. Regeling door een lichaam, ingesteld krachtens artikel 110 der wet, zou wellicht ook denkbaar zijn, al kan betwijfeld worden of deze oplossing o.m. reeds door de omstandigheid, dat daartoe drie bedrijfschappen zouden moeten samenwerken, praktisch hanteerbaar is. Aangezien twee van de in deze gedachtengang noodzakelijke bedrijfschappen — een bedrijfschap voor de detailhandel en een bedrijfschap voor de slechts een zeer gering aantal ondernemingen tellende groothandel — voorschands ontbreken, kan deze uitweg hier verder onbesproken blijven.

De vraag is echter of, zolang het — als in het onderhavige geval — alleen gaat om verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden, de zeggenschap der afnemers de vorm moet hebben van een bevoegdheid tot medebeslissing. Ook op andere wijze kan de betekenis van regeling van de onderhavige materie voor de afnemers tot uiting worden gebracht. Op enkele aspecten van het onderwerp moet dan worden gewezen.

Zoals uit de ten deze in de schoenindustrie bestaande privaatrechtelijke — voor de oorlog algemeen verbindend verklaarde — ondernemersovereenkomst blijkt, strekt het voorschrijven van vaste of maximale verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmee verband houdende bepalingen in dit geval tot regeling van de concurrentie tussen de leveranciers onderling. Gedacht moet b.v. worden aan het stellen van

grenzen aan, of een verbod van, het maken van bedingen inzake onderwerpen als kortingen, baisse-clausules, leverancierscrediet e.d., en — mede opdat de overeengekomen bedingen ook effectief worden gemaakt — aan bepalingen betreffende de uitvoering van de overeenkomsten met de afnemers. Uiteraard moet een zodanige regeling, ter voorkoming van ontduiking, door vrij uitvoerige voorzieningen voor andere onderdelen van de koopovereenkomst worden gecompleteerd. In feite zal de regeling dus in belangrijke mate betrekking hebben op de rechtsverhouding tussen verkoper en koper. Dit neemt echter niet weg, dat zij primair niet op die verhouding, doch op de onderlinge concurrentieverhouding tussen de verkopers is gericht. Omdat het gaat om het verkrijgen van een uniform marktgedrag van de verkopers kan derhalve ook — voor zover dat gedrag tot uiting moet komen bij het sluiten van overeenkomsten — worden volstaan met voorschriften, die de verkoper de verplichting opleggen op bepaalde wijze met zijn afnemers te contracteren.

Een ander aspect van de regeling van de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmee verband houdende aangelegenheden is, dat zij ligt buiten de sfeer van het directe ingrijpen in de omvang van de productie of de prijsvorming. De strekking is, bepaalde middelen tot vergroting of handhaving van de afzet te weren, welke wellicht de individuele ondernemer kunnen baten, maar waarvan de algemene, uit de concurrentie voortvloeiende, toepassing de bedrijfstak als geheel ernstig kan schaden. Ook de bona fide handel, de consument, en de maatschappelijke voortbrenging en distributie in het algemeen zijn op den duur bij de toepassing van deze middelen niet gebaat. Van overeenkomstige aard is het tevens met de regeling nagestreefde doel om de naleving van eenmaal gesloten koopovereenkomsten te verzekeren, en zodoende aan de productie een vaste basis te geven.

De economische aspecten van het onderwerp geven dan ook geen aanleiding de beslissing, of een regeling moet worden getroffen, van de instemming van de afnemers afhankelijk te

stellen. Dat voorschriften over het onderhavige onderwerp doorwerken in de rechtsverhouding tussen leveranciers en afnemers behoeft op zich zelf evenmin tot die conclusie te leiden.

Wel verdient het aanbeveling een voorziening te treffen, waardoor wordt bereikt, dat afnemers vóórdát een regeling omtrent dit onderwerp wordt vastgesteld, van hun mening kunnen doen blijken en op deze wijze een zekere invloed op de regeling kunnen uitoefenen. De uiteindelijke waarborg, dat de verordening een redelijke en billijke regeling geeft omtrent de rechtsverhouding tussen leveranciers en afnemers, moet worden gezocht in de eis van de ministeriële goedkeuring. De Minister zal er in het bijzonder op toezien, dat de rechtspositie van de afnemers niet onredelijk geschaad wordt door de collectieve regeling en dat de afnemers ingevolge deze regeling contractueel een positie gelijkwaardig aan die van de leveranciers zullen innemen. De Raad acht het een belangrijk voordeel van de publiekrechtelijke regeling van het bedrijfsschap boven de privaatrechtelijke regeling van de leveranciers, dat de eerste veel minder mogelijkheid biedt tot veronachtzaming van rechtmatige belangen der afnemers.

De Raad acht het derhalve aanvaardbaar de bevoegdheid tot regeling van de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden aan het bedrijfsschap over te laten. De bovengenoemde voorzieningen, gevoegd bij de openbaarheid, die de Wet op de Bedrijfsorganisatie bij de totstandkoming van verordeningen voorschrijft, bieden voldoende waarborgen, dat de belangen der afnemers recht zal worden gedaan. Voor de wijze, waarop een en ander nader is uitgewerkt, moge naar het ontwerp-instellingsbesluit worden verwezen.

w.g. F. DE VRIES,

Voorzitter.

w.g. HUB. L. JANSEN,

Algemeen Secretaris.

Bijlage A van het advies van de Sociaal-Economische Raad

Ontwerp-algemene maatregel van bestuur tot instelling van een bedrijfsschap voor de schoenindustrie

Artikel 1. 1. Er is een Bedrijfsschap voor de Schoenindustrie.
2. Het bedrijfsschap heeft zijn zetel te Tilburg.

Artikel 2. 1. Het bedrijfsschap is ingesteld voor de ondernemingen, waarin het bedrijf van het in serie vervaardigen van schoeisel wordt uitgeoefend.

2. Dit besluit verstaat onder:

schoeisel: schoenen, laarzen en pantoffels, met uitzondering van schoenen en laarzen, waarvan de buitenzijde geheel uit rubber bestaat, en van sportschoeisel met rubberzool en een bovenwerk van textiel;

wet: de Wet op de Bedrijfsorganisatie (Stb. 1950, K 22, sedert gewijzigd).

3. Dit besluit verstaat onder uitoefening van het in het eerste lid omschreven bedrijf niet het vervaardigen van schoeisel met rubberzool en een bovenwerk van textiel of daaraan verwant schoeisel, indien niet tevens ander schoeisel wordt vervaardigd.

Artikel 3. 1. Aan het bedrijfsschap is overgelaten de regeling of nadere regeling van de volgende onderwerpen:

- de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden;
- de aanstelling en het ontslag van personeel;
- de vakopleiding, omscholing en herscholing en de vaststelling van de getalsverhouding in ondernemingen, waarvoor het bedrijfsschap is ingesteld;
- fondsen en andere instellingen in het belang van de bedrijfsgenoten;
- de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmee verband houdende aangelegenheden;

f. de administratie van ondernemingen, voorzover nodig voor het toezicht op de naleving van verordeningen;

g. de registratie van de ondernemingen, waarvoor het bedrijfsschap is ingesteld en van de in die ondernemingen werkzame personen;

h. het verstrekken van voor de vervulling van de taak van het bedrijfsschap nodige gegevens;

i. de inzage van boeken en bescheiden, voor zover degenen, die de ondernemingen drijven, niet desgevraagd de gegevens, welke verkrijging met de inzage wordt beoogd, hebben verstrekt en de juistheid daarvan hebben doen staven door een verklaring van een deskundige, die aan door het bestuur te stellen eisen voldoet.

2. De overlating van de regeling of nadere regeling van het in het eerste lid, onder a, genoemde onderwerp of van onderdelen daarvan neemt eerst een aanvang op een door de Sociaal-Economische Raad te bepalen in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie bekend te maken tijdstip, doch uiterlijk vier jaren na het in werking treden van het onderhavige besluit. Alvorens te besluiten hoort de Raad het bestuur van het bedrijfsschap.

3. Verordeningen inzake het in het eerste lid, onder e, genoemde onderwerp worden niet vastgesteld, dan nadat een door het bestuur in te stellen commissie in de gelegenheid is gesteld over het ontwerp der verordening van advies te dienen. Tenminste één maand vóór de instelling van de commissie maakt het bestuur zijn voornemen daartoe bekend in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie. Het bestuur draagt zorg, dat de verschillende groepen op het gebied van de vervaardiging van en de handel in schoeisel, die bij de voorge-

nomen regeling zijn betrokken, in de commissie zijn vertegenwoordigd. Indien in de commissie een minderheid bestaat, wordt in het advies desgevraagd van haar afwijkende gevoelens melding gemaakt. Bij het inzenden ener verordening ter goedkeuring wordt het advies overgelegd.

Artikel 4. Bij een op grond van artikel 93, eerste lid, van de wet vastgestelde verordening betreffende het in artikel 3, eerste lid, onder *e*, genoemde onderwerp en, voorzover dit voor de uitvoering en het toezicht op de naleving van een verordening over dat onderwerp nodig is, bij een verordening betreffende de in artikel 3, onder *f*, *h* en *i*, genoemde onderwerpen, kan worden bepaald, dat de daarbij gestelde regelen mede degenen binden, die ondernemingen drijven, waarin geen ander dan schoeisel met rubberzool en een bovenwerk van textiel of daaraan verwant schoeisel wordt vervaardigd.

Artikel 5. Overtredingen van een op grond van artikel 93, eerste lid, van de wet vastgestelde verordening kunnen bij die verordening worden aangewezen als strafbare feiten.

Artikel 6. Op overtreding van een op grond van artikel 93, eerste lid, van de wet vastgestelde verordening door de personen, bedoeld in artikel 102 van de wet, kunnen, ook indien de overtreding als strafbaar feit is aangewezen, bij die verordening tuchtrechtelijke maatregelen worden gesteld.

Artikel 7. 1. Onverminderd het in het tweede en derde lid bepaalde kunnen de door het bedrijfschap krachtens artikel 126, eerste lid, van de wet op te leggen heffingen worden vastgesteld naar de volgende grondslagen:

a. het in iedere onderneming, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, bij de uitoefening van het in artikel 2 omschreven bedrijf gedurende een bepaald tijdvak verloonde bedrag;

b. de in iedere onderneming, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, gedurende een bepaald tijdvak bij de uitoefening van het in artikel 2 omschreven bedrijf bereikte, in geld uitgedrukte omzet,

met dien verstande, dat zowel naar een van beide als naar beide grondslagen kan worden geheven.

2. Een periodieke heffing kan, als basisheffing, worden opgelegd tot een bedrag, dat voor iedere onderneming, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, gelijk is.

3. Heffingen, waarvan de opbrengst een bijzondere bestemming heeft, kunnen worden opgelegd naar een grondslag, welke het bestuur van het bedrijfschap in verband met die bestemming passend acht.

Artikel 8. Dit besluit kan worden aangehaald als: Instellingsbesluit Bedrijfschap Schoenindustrie.

Artikel 9. Dit besluit treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Bijlage B van het advies van de Sociaal-Economische Raad

Toelichting bij het ontwerp-algemene maatregel van bestuur tot instelling van een bedrijfschap voor de schoenindustrie

Artikel 2. De ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, zijn in het eerste lid van artikel 2 omschreven als de ondernemingen, waarin het bedrijf van het in serie vervaardigen van schoeisel wordt uitgeoefend. Onder schoeisel wordt hierbij blijkens het tweede lid — enkele uitzonderingen daargelaten — verstaan schoenen, laarzen en pantoffels. De vervaardiging van klompen valt geheel buiten het bedrijfschap.

Schoenen, laarzen en pantoffels worden in overwegende mate gemaakt in ondernemingen, waarin men zich uitsluitend bezig houdt met de vervaardiging van schoeisel. Voor zover daarin rubber wordt verwerkt, wordt schoeisel daarnaast gemaakt in de rubberindustrie. Voor een belangrijk deel gaat het daarbij om bijzondere producten, nl. laarzen en schoenen, waarvan de buitenzijde geheel uit rubber bestaat, en om voor de beoefening van sport bestemd schoeisel met rubberzool en een bovenwerk van textiel, zoals gymnastiek- en tennisschoenen. Dit schoeisel wordt in op de vervaardiging van schoeisel gespecialiseerde ondernemingen niet gemaakt. Het voorziet bovendien in andere behoeften van de gebruikers dan het gewone schoeisel. Er is dus geen reden om ondernemingen alleen op grond van het vervaardigen van deze bijzondere producten onder het bedrijfschap voor de schoenindustrie te doen vallen. In de omschrijving van het begrip schoeisel in het tweede lid zijn de bedoelde soorten schoeisel daarom uitgezonderd.

Behalve de genoemde speciale producten wordt in rubberfabrieken nog ander ten dele uit rubber bestaand schoeisel vervaardigd. Met name betreft het hier pantoffels en zomer-schoenen met rubberzool en een bovenwerk van textiel. Deze producten worden tevens in tot de schoenindustrie behorende ondernemingen vervaardigd. In tegenstelling voorts tot de hierboven besproken soorten schoeisel komen deze producten van de rubberindustrie wel op dezelfde markt als de overige producten der schoenindustrie. Toch is er de voorkeur aan gegeven te bepalen, dat niet tot de schoenindustrie behorende ondernemingen, indien het alleen gaat om de vervaardiging van het zojuist bedoelde schoeisel, buiten het bedrijfschap vallen, omdat het hier zowel voor de betrokken rubberfabrieken als voor de schoenindustrie een beperkt deel van het productieprogramma betreft, en de beide soorten ondernemingen overigens geen aanrakingsvlakken hebben. Het derde lid van artikel 2 houdt daarom in, dat het vervaardigen van schoeisel met rubberzool

en een bovenwerk van textiel — of daaraan verwant schoeisel, b.v. schoeisel, waarin ook plastic of een kleine hoeveelheid leer is verwerkt — op zichzelf niet als uitoefening van het bedrijf van het vervaardigen van schoeisel wordt beschouwd. Dit bedrijf wordt wèl uitgeoefend, indien tevens ander schoeisel — als omschreven in het tweede lid — wordt geproduceerd.

De in het derde lid van artikel 2 getroffen voorziening brengt mede, dat bij het maken van regelingen met betrekking tot de afzet van schoeisel de mogelijkheid moet bestaan ook voorschriften te geven aan producenten van schoeisel met rubberzool en een bovenwerk van textiel of daaraan verwant schoeisel, welke onderneming niet door het bedrijfschap wordt omvat. In de toelichting op de artikelen 3 en 4 wordt hierop nader ingegaan.

Kenmerkend voor de schoenindustrie is, dat de schoenen in series worden vervaardigd, en wel naar standaardleesten. Hierin ligt het onderscheid met de ondernemingen op het gebied van de maatschoenmakerij en de vervaardiging van orthopaedisch schoeisel; daar wordt bij het maken van schoenen uitgegaan van een voor elke afnemer speciaal ontworpen leest. Doordat de ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, in het eerste lid van artikel 2 zijn omschreven als ondernemingen, waarin het bedrijf van het *in serie* vervaardigen van schoeisel wordt uitgeoefend, zullen de maatschoenmakerijen en de orthopaedische schoenmakerijen niet onder het bedrijfschap vallen. Deze ondernemingen zullen ook niet tot het bedrijfschap gaan behoren, indien daarin naast maatwerk incidenteel enkele series schoenen worden vervaardigd. Het *bedrijf* van het in serie vervaardigen van schoenen wordt daardoor niet uitgeoefend.

Onder het bedrijfschap ressorteren behalve de eigenlijke industriële ondernemingen ook de z.g. confectieschoenmakerijen. In deze ondernemingen, waarvan een gering aantal bestaat, worden, zonder dat daarbij van een industriële outillage gebruik wordt gemaakt, naar standaardleesten in series schoenen vervaardigd. Het onderscheid tussen deze ondernemingen en de vrij talrijke zeer kleine ondernemingen¹⁾, waarin machinaal schoenen worden vervaardigd, is te gering om een verschillende behandeling van de beide groepen te rechtvaardigen.

¹⁾ Men zie nader onderdeel C van de bijlage.

Artikel 3.

- Ad a. de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden;
 ad b. de aanstelling en het ontslag van personeel;
 ad c. de vakopleiding, omscholing en herscholing en de vaststelling van de getalsverhouding in ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld.

Onder a is het onderwerp de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden vermeld. Overeenkomstig de wens van de betrokken organisaties is in het tweede lid bepaald, dat de overlating eerst een aanvang neemt na een door de Sociaal-Economische Raad te bepalen overgangperiode, doch uiterlijk na vier jaren.

Naast de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden zijn genoemd de aanstelling en het ontslag van personeel, de vakopleiding, omscholing en herscholing en de vaststelling van de getalsverhouding. Deze onderwerpen moeten in nauwe samenhang met het voorgaande worden gezien. Bij regelen omtrent de aanstelling en het ontslag b.v. moet worden gedacht aan regelen, welke met betrekking tot dat onderwerp in de collectieve arbeidsovereenkomsten plegen voor te komen. Zo is in de in de schoenindustrie bestaande c.a.o. de bepaling opgenomen, dat bij aanneming van arbeiders degenen, die bij vroegere gelegenheden wegens slapte zijn ontslagen, het eerst voor aanstelling in aanmerking komen. Afzonderlijke vermelding van de onderwerpen is met name ook gewenst, omdat, zoals in het advies van de Raad tot instelling van het Landbouwschap is uiteengezet, moet worden aangenomen, dat het onderwerp lonen en andere arbeidsvoorwaarden niet ten volle in de c.a.o.'s voorkomende bepalingen dekt.

- Ad d. fondsen en andere instellingen in het belang van de bedrijfsgenoten;

Heffingen ten behoeve van fondsen van het bedrijfschap zullen moeten worden opgelegd op grond van artikel 126 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie. Desgewenst zal krachtens artikel 7, derde lid, van het instellingsbesluit voor dergelijke heffingen een bijzondere grondslag kunnen worden gekozen. Volledigheidshalve is niettemin van het onderwerp in de in artikel 3 vermelde lijst melding gemaakt.

- Ad e. de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden en daarmede verband houdende aangelegenheden;

Regelingen van verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden, die, zoals in het onderhavige geval, in de eerste plaats de strekking hebben voorschriften te geven voor de onderlinge concurrentie tussen een groep aanbieders met betrekking tot de (secundaire) condities, kunnen bepalingen van verschillende aard inhouden. Vooreerst kan worden gedacht aan bepalingen met betrekking tot offertes, en bepalingen, welke het toestaan van bepaalde voorwaarden, als kortingen en baisse-clausules, verbieden. Daarnaast dienen bepalingen te worden gegeven, welke de leveranciers verplichten om bepaalde bedingen in de overeenkomsten met hun afnemers op te nemen, bijvoorbeeld omtrent de plaats van levering of omtrent de maximumtermijn, gedurende welke crediet mag worden verleend of reclames kunnen worden ingezonden. Onmiddellijk hiermede in verband staan voorschriften om ontduiking van de zojuist genoemde bepalingen te voorkomen. Hiervan moeten met name ook worden genoemd bepalingen over de uitvoering van de koopovereenkomsten; deze moeten waarborgen, dat de condities niet slechts worden bedongen, doch ook effectief gemaakt. Zonder zodanige ter afronding van de regeling der condities dienende bepalingen heeft het treffen daarvan geen zin. De bevoegdheid tot het stellen van deze complementaire voorschriften moet dan ook geacht worden reeds in de overlating van de regeling der verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden opgesloten te liggen.

In het verband van de zojuist bedoelde voorschriften worden voorts wel bepalingen gegeven om de verdere verlening van leverancierscrediet aan achterstallige afnemers te beëindigen. In de onderhavige bedrijfstak is in het kader van de voorzieningen inzake de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaar-

den een zodanige regeling getroffen. Ten einde buiten twijfel te stellen, dat het bedrijfschap ook bepalingen van deze aard in een verordening mag opnemen, is in het ontwerp-instellingsbesluit bepaald, dat zijn bevoegdheid zich mede uitstrekt tot met de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden verband houdende aangelegenheden.

De voorschriften, welke het bedrijfschap over het onderwerp kan maken, zullen de fabrikanten van schoeisel tot een bepaald gedrag tegenover hun afnemers verplichten. Bindend zullen deze voorschriften ingevolge artikel 102 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie alleen zijn voor de fabrikant. Voor zover de regelen op de koopovereenkomst met de afnemer betrekking hebben, zullen zij niet meer inhouden, dan dat de fabrikant onder bedreiging van straf of van een tuchtrechtelijke maatregel op bepaalde wijze moet contracteren.

Gelijk in de algemene beschouwing in het advies is uiteengezet, dient gewaarborgd te worden, dat bij regeling van deze materie bij verordening de belangen van de afnemers van de schoenindustrie tot haar recht komen. Hiertoe zijn in het derde lid van artikel 3 enkele procedurevoorschriften opgenomen, die bij de voorbereiding van verordeningen inzake verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden in acht dienen te worden genomen. Het bestuur wordt daarbij verplicht een commissie in te stellen, waarin de bij de voorgenomen regeling betrokken groepen van leveranciers en afnemers zijn vertegenwoordigd. Door het voorschrift, dat het bestuur tenminste één maand vóór de instelling der commissie van zijn voornemen daartoe in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie moet kennisgeven, wordt gewaarborgd, dat belanghebbenden tijdig hun opvatting over de samenstelling der commissie kenbaar kunnen maken. De commissie zal in de gelegenheid moeten worden gesteld over het ontwerp van de verordening advies uit te brengen. Het advies, waarin desgevraagd ook het afwijkend standpunt van een minderheid moet worden opgenomen, dient door het bestuur bij het inzenden van de verordening ter goedkeuring te worden overgelegd.

Door deze procedure wordt bereikt, dat de belanghebbende groepen gezamenlijk in commissoriaal verband de in overweging zijnde regeling onderzoeken en op het bestaan van eventuele bezwaren toetsen. Zo nodig kan dit overleg tot andere voorstellen leiden. Aan de hand van de gemaakte opmerkingen zal het bestuur van het bedrijfschap dan moeten beslissen.

De verantwoordelijkheid voor de hantering van de in het derde lid gegeven voorschriften is, ook voor wat de samenstelling der commissie betreft, in handen gelegd van het bestuur van het bedrijfschap. Tegen een toepassing, waarbij aan redelijke wensen van de afnemers geen recht wordt gedaan, kan worden gewaakt bij de goedkeuring der verordening.

In artikel 4 is bepaald, dat ook anderen dan degenen, die de ondernemingen drijven, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld, door de gestelde verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden kunnen worden gebonden. In de toelichting op artikel 4 wordt daarop nader ingegaan.

- Ad f. de administratie van ondernemingen, voorzover nodig voor het toezicht op de naleving van verordeningen;
 ad g. de registratie van de ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap is ingesteld en van de in die ondernemingen werkzame personen;
 ad h. het verstrekken van voor de vervulling van de taak van het bedrijfschap nodige gegevens;
 ad i. de inzage van boeken en bescheiden, voorzover degenen, die de ondernemingen drijven, niet desgevraagd de gegevens, welke verkrijging met de inzage wordt beoogd, hebben verstrekt en de juistheid daarvan hebben doen staven door een verklaring van een deskundige, die aan door het bestuur te stellen eisen voldoet.

Voor een eenvoudig toezicht op de naleving van verordeningen kan het nodig zijn regelen te stellen ten aanzien van be-

paalde onderdelen van de administratie van de ondernemingen. Een voorbeeld van een dergelijke regeling bevat de collectieve arbeidsovereenkomst voor de schoenindustrie, waarin het gebruik van een model-loonkaart bij de loonadministratie is voorgeschreven.

Behalve voor het verkrijgen van gegevens, welke het bedrijfschap als grondslag voor het voeren van zijn beleid kan behoeven, zullen verordeningen betreffende het verstrekken van gegevens met name ook dienstbaar kunnen zijn aan de uitvoering en het toezicht op de naleving van verordeningen.

De bevoegdheid voor te schrijven, dat inzage van boeken en bescheiden moet worden verleend, is in hier voege beperkt, dat zij niet kan worden uitgeoefend ten aanzien van degenen, die de gevraagde gegevens, gefiatteerd door de verklaring van een deskundige, uit eigen beweging hebben verstrekt.

Voor het geval, dat de werking van verordeningen betreffende de administratie, de verschaffing van gegevens en de inzage van boeken en bescheiden zich tot derden zal kunnen uitstreken, zie men artikel 4.

Tweede en derde lid. Deze leden zijn reeds bij de bespreking van het eerste lid toegelicht.

Artikel 4. De ondernemingen, waarin slechts schoeisel — als bedoeld in het tweede lid van artikel 2 — met rubberzool en een bovenwerk van textiel of daaraan verwant schoeisel wordt vervaardigd, ressorteren niet onder het bedrijfschap. Indien degenen, die deze ondernemingen drijven, door verordeningen van het bedrijfschap op het gebied van de afzet niet zouden kunnen worden gebonden, zou de concurrentie tussen hen en de tot het bedrijfschap behorende ondernemingen, waarin dit soort schoeisel wordt vervaardigd, op een ongelijke basis worden gesteld. Daarom is in artikel 4 de mogelijkheid geopend bij een verordening te bepalen, dat de daarbij gestelde regelen mede degenen binden, die de zojuist bedoelde, buiten het bedrijfschap vallende ondernemingen drijven. De mogelijkheid

van derdenbinding is beperkt tot verordeningen inzake verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden, de administratie van de ondernemingen, het verstrekken van gegevens en de inzage van boeken en bescheiden. Bij de drie laatste onderwerpen is echter de beperking opgenomen, dat de derdenbinding nodig moet zijn in verband met de uitvoering en het toezicht op de naleving van een verordening over de verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden.

Indien wordt overwogen een verordening inzake verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden vast te stellen, die mede voor de afzet van het door bovenbedoelde „derden” vervaardigde schoeisel zal gelden, zal het gewenst zijn ook deze groep in de voorbereiding van die verordening te kennen. Ook haar dient in dat geval een plaats te worden gegeven in de in artikel 3, derde lid, bedoelde commissie.

Artikelen 5 en 6. Deze artikelen voorzien in de sanctie op overtreding van verordeningen. Zowel bij de collectieve arbeidsovereenkomst als de regeling van verkoops-, leverings- en betalingsvoorwaarden is in de bedrijfstak met de uitoefening van tuchtrechtspraak ervaring opgedaan.

Artikel 7. Als grondslagen voor de heffingen zijn in het eerste lid aangewezen het gedurende een bepaalde periode verlonde bedrag en de gedurende een bepaalde periode bereikte, in geld uitgedrukte omzet. Het zal mogelijk zijn de heffingen tegelijkertijd op de eerstgenoemde en op de laatstgenoemde grondslag te doen steunen.

Het tweede lid opent de mogelijkheid voorts, in de vorm van een periodieke basisheffing, een bedrag te heffen, dat voor alle ondernemingen gelijk is.

Bij heffingen voor bijzondere bestemmingen, b.v. bepaalde fondsen, of de financiering van bijzondere taken, waarbij een heffing naar de in het eerste en tweede lid genoemde grondslagen niet zou passen, kan het bestuur ingevolge het derde lid een andere grondslag kiezen.

Bijlage C van het advies van de Sociaal-Economische Raad

Uiteenzetting betreffende de totstandkoming van het advies

Het verzoek te adviseren tot instelling van een bedrijfschap voor de schoenindustrie is tot de Raad gericht door:

de Federatie van Nederlandse Schoenfabrikanten,
de Nederlandse Katholieke Bond van Werknemers(sters)
in Industriële Bedrijven St. Willibrordus,
de Christelijke Bedrijfsgroepen Centrale in Nederland
(C.B.C.),

de Algemene Bedrijfsgroepen Centrale,
de Nederlandse Katholieke Bond van Werkmeesters en Toezichthoudend personeel,

de Nederlandse Katholieke Bond van Administratief, Verkoopend en Verzekeringpersoneel St. Franciscus van Assisië,
de Nederlandse Katholieke Bond van Handelsvertegenwoordigers, Handelsagenten en Verzekeringsinspecteurs St. Christoffel,

de Nederlandse Christelijke Beambtenbond en
de Algemene Bond „Mercurius”, Bedrijfsbond van Werknemers in de Handel, het Bank- en Verzekeringswezen en de Vrije Beroepen.

Van dit verzoek is onder vermelding van de voorgestelde omschrijving van de ondernemingen, waarvoor het bedrijfschap zou dienen te worden ingesteld, en van de onderwerpen van autonome verordenende bevoegdheid mededeling gedaan in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie, vierde jaargang, no. 13, van 24 Augustus 1954. Van de hierbij aan belanghebbenden geboden gelegenheid zich met opmerkingen over het verzoek tot de Raad te richten is gebruik gemaakt door:

de Nederlandse Vereniging van Rubberfabrikanten,
de Vereniging van Grootwinkelbedrijven in Schoenen,

de Vereniging van Nederlandse Schoengrossiers en
de Studiecommissie P.B.O. voor de Schoendetailhandel.

Mede op grond van de door laatstgenoemde organisaties gemaakte opmerkingen heeft uitvoerig overleg met de indienende organisaties plaatsgevonden, dat tot overeenstemming met deze laatste over het ontwerp-instellingsbesluit heeft geleid.

Volgens eigen opgave waren per 31 December 1954 bij de Federatie van Nederlandse Schoenfabrikanten 160 ondernemers georganiseerd. Het totaal aantal ondernemingen in de schoenindustrie bedroeg ultimo 1953 volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek 340.¹⁾ Hieronder bevonden zich ruim 200 ondernemingen met minder dan 25 werknemers, welke tezamen slechts 9 pct. van de totale productie van de schoenindustrie hadden. In de ondernemingen van de bij de Federatie aangesloten schoenfabrikanten werd bijna 90 pct. van de totale productie van de Nederlandse schoenindustrie vervaardigd.

De ondernemersorganisatie, welke mede het verzoek te adviseren tot de instelling van het bedrijfschap tot de Raad heeft gericht, vormt naar 's Raads oordeel blijkens het voorgaande een voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers.

Het aantal in de onderhavige tak van industrie werkzame leden van de bovengenoemde werknemersorganisaties bedraagt volgens eigen opgave per December 1954 5696, hetgeen neerkomt op ruim 34 pct. van het totale aantal werknemers in de ondernemingen, welke het bedrijfschap zal omvatten.

De afzonderlijke organisaties hebben de volgende aantallen leden opgegeven:

¹⁾ Productiestatistiek van de schoenindustrie 1953.

- Nederlandse Katholieke Bond van Werknemers (sters) in Industriële Bedrijven St. Willibrordus 4100
- Christelijke Bedrijfsgroepen Centrale in Nederland (C.B.C.) 400
- Algemene Bedrijfsgroepen Centrale 393
- Nederlandse Katholieke Bond van Werkmeesters en Toezichthoudend personeel 542
- Nederlandse Katholieke Bond van Administratief, Verkoopend en Verzekeringpersoneel St. Franciscus van Assisië 150
- Nederlandse Katholieke Bond van Handelsvertegenwoordigers, Handelsagenten en Verzekeringsinspecteurs St. Christoffel 70

- Nederlandse Christelijke Beambtenbond 36
- Algemene Bond „Mercurius” 5

Op grond van deze gegevens is de Raad van oordeel, dat de genoemde organisaties een voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging vormen van de betrokken werknemers.

In de *Nederlandse Staatscourant* van 8 Juni 1955, no. 108 en in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie van 8 Juni 1955 is kennis gegeven van het voornemen van de Raad te adviseren tot instelling van het bedrijfchap.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]